

Mamograf bez dlouhého čekání. Baťova nemocnice rozšiřuje možnosti vyšetření

4.8.2025 - Dana Lipovská | Krajský úřad Zlínského kraje

Rakovina prsu je jedním z nejčastějších onkologických onemocnění u žen. Mamografie ho umí odhalit ještě ve fázi, kdy nemusí být hmatatelné a žena o ničem neví. „Od září konečně otvíráme mamodiagnostické centrum,“ říká Jiří Palíšek, primář Oddělení zobrazovacích metod Krajské nemocnice T. Bati ve Zlíně a dodává: „Mám z toho velkou radost, potřebujeme prevenci a krátké čekací doby, aby ženy mohly v případě nějakého problému přijít včas.“

Právě včasná diagnóza může zachránit život. Ve Zlínském kraji je ročně 420 nových patientek s onkologickým onemocněním prsu. Stále však 66 z nich přijde v pokročilém stadiu nemoci. A většina z tohoto počtu na preventivní mamografické vyšetření nepřišla. „Přitom není čeho se bát. V Krajské nemocnici Tomáše Bati budeme mít od září špičkový mamografický přístroj s excelentním rozlišením a také 3D mamografickou tomosyntézu, která umožňuje takzvané hloubkové zobrazení prsní tkáně. Na rozdíl od klasického snímku vytváří 3D tomosyntéza sérii několikamilimetrových vrstev, které dokáží prohlédnout zejména hutnější mléčnou žlázu. V těchto specifických případech zvyšuje nová technologie diagnostickou přesnost až o 20 procent,“ upřesňuje primář Jiří Palíšek.

Jedině mamografie je schopná vizualizovat takzvané mikrokalcifikace, což jsou malé usazeniny minerálního vápníku uvnitř tkáně, kterými se mnohdy projevují zhoubné nádory, a také posoudit jejich charakter, strukturu, tvar či rozmístění. „Žádný jiný přístroj nedokáže analyzovat tak přesně tvarový a morfologický charakter zhoubných nálezů. Jedině mamograf dokáže tvar detailně posoudit. Proto je mamografie základní a nenahraditelná metoda pro včasnou diagnostiku karcinomu prsu. Ultrazvuk je doplňující a vyšetření na magnetické rezonanci je již metodou nástavbovou,“ uvádí primář Jiří Palíšek s tím, že lékař radiolog podle výsledku vyšetření na mamografu rozhodne, zda je potřeba dovyšetření na ultrazvuku nebo se půjde cestou tomosyntézy (vyšetření na magnetické rezonanci). „Některé ženy se bojí přijít na mamograf kvůli ionizujícímu záření. Mohu je ujistit, že v Baťově nemocnici bude současný nejmodernější přístroj, který pracuje s velmi nízkými dávkami záření a citlivými digitálními detektory. Ionizující záření je násobně nižší než například při běžném rentgenu.“

Vyšetření na mamografu je součástí prevence rakoviny prsu, důležité je však také samovyšetřování prsou. Ženy by si prsa měly pohmatem vyšetřit každý měsíc, vždy ve stejný den a stejnou dobu. Pokud ucítí nějakou nesrovnalost, mohou se obrátit buď na svého gynekologa nebo praktického lékaře.

„Preventivní mamografické vyšetření je pojišťovnou hrazeno ženám od 45 let každé dva roky. Je to v rámci prevence opravdu hodně důležité, navíc v nemocnici je okamžitá návaznost léčby! Pokud podchytíme onemocnění včas a s léčbou začneme v počátečním stadiu onemocnění, je méně toxická, méně zdoluhavá, a pacientka se může dříve vrátit do běžného plnohodnotného života. A především, šance na vyléčení je opravdu daleko vyšší,“ upozorňuje MUDr. Jiří Palíšek, primář Oddělení zobrazovacích metod KNTB.

V Komplexním onkologickém centru se s karcinomem prsu nejčastěji léčí ženy ve věku 50 až 60 let, onkologové se však setkávají i s pacientkami výrazně mladšími. „Já ale pořád říkám, že pokud žena onemocní a vše se podchytí včas, není potřeba panikařit. Ano, je to nepříjemné, léčba nějaký čas trvá, nám však významně narůstá počet patientek, které vyléčíme. Každý rok přibývají nové metody,

jde to neuvěřitelně a mílovými kroky dopředu. Ročně přibude zhruba 30 nových léků, což je skvělé. Navíc jsme již schopni přesněji zacílit léčbu – máme možnosti sekvenování nové generace (NGS), což je laicky řečeno jakési čtení DNA tumoru, a podle jeho výsledku můžeme léčbu zaměřit přímo na zjištěnou mutaci či genetickou abnormalitu. To je pak radost léčit a vidět vyléčené pacienty,” uvádí MUDr. Markéta Pospíšková, Ph.D., primářka Onkologického oddělení Krajské nemocnice T. Bati, a zdůrazňuje, že sami můžeme udělat hodně pro to, abychom onemocnění předešli. „Říkám to pořád dokola, je důležitý zdravý životní styl, nekouřit, nepít mnoho alkoholu, snažit se zmírnit stres, který oslabuje imunitní systém. Podle posledních studií dokonce 20 minut pohybu denně sníží o 20 až 30 procent pravděpodobnost vzniku nádoru prsu. Nemusí to být vyloženě sport či běhání, stačí prostě, když se 20 minut denně hýbete. Studie také poukazuje na alkohol, který je v našich končinách velmi oblíbený – pokud pijete více než dvě sklenky alkoholu denně, máte jeden a půl násobek pravděpodobnosti vzniku karcinomu prsu. Nutno dodat, že ve Zlínském kraji jsme ohledně onemocnění rakovinou prsu na třetím místě v České republice.“

Mamodiagnostické centrum začne v Krajské nemocnici Tomáše Bati ve Zlíně fungovat od 1. září. Podrobnější informace a kontakty budou zveřejněny na konci srpna. Mamodiagnostické centrum se bude nacházet v přízemí 21. budovy KNTB stejně jako pracoviště ultrazvuku. Do konce roku ještě na tomto místě přibude pro ženy možnost vyšetření na přístroji denzitometr, který slouží k měření hustoty kostní tkáně a používá se zejména k diagnostice osteoporózy.

Autor: Dana Lipovská

Autor fotografie: archiv KNTB

<https://zlinskykraj.cz/aktuality/mamograf-bez-dlouheho-cekani-baova-nemocnice-rozsiruje-moznosti-v-ysetreni-6890>